

SPORCULARIN VERGİLENDİRİLMESİ

TAXATION OF SPORTSMEN

Burak ŞAHİN*

ÖZ

Vergi, devletlerin temel gelir kaynağıdır. Vergi, harcamalar ve gelirler üzerinden alınmaktadır. Ücret, bedensel ya da zihinsel bir emek karşılığında işverenden elde edilen geliri ifade eder. Sporcuların elde ettikleri gelirler GVK'nın 61/6 maddesi gereğince ücret geliri olarak kabul edilmektedir. Devletlerin, gençleri sağlıklı gelişimlerini sağlamak ve onları kötü alışkanlıklardan uzaklaştırmak amacıyla spora yönlendirmeleri gereklidir. Dolayısıyla vergisel anlamda bir teşvikin varlığı doğaldır. Bununla birlikte, sporcuların vergilendirilmesinde uygulanan yöntem itibarıyla ödeme gücü ilkesi zedelenmektedir. Diğer ülkelerle karşılaştırıldığında, ortaya çıkan sonuç Türkiye'nin futbolcular açısından vergisel olarak büyük cazibe merkezi olduğudur.

Anahtar Kelimeler: Sporcular ve Vergi, Ücretin Vergilendirilmesi, Ücret Geliri Adaletsizliği

ABSTRACT

Tax is the main source of income of states. Tax is charged on expenditure and income. Wage is the income paid by the employer to employee in response to his physical and mental work. The salary earned by sportsmen is regulated under The Tax Procedure Law Article 61 as wage income. It is indispensable for states to ensure the healthy evolution of youth and to guide them to sports in order to distract them from bad habits. Hence, it is natural that tax incentives are given. Besides, ability to pay principle of taxation is damaged due to the method applied. As a result, compared with other nations, it is concluded that Turkey is a immense attractive center for football players

Key Words: Sportsmen and Tax, Taxation of Wage, Unfairness of Wage Income

* Vergi Müfettiş Yardımcısı

M.G.T.: 07.02.2016 / M.K.T.: 27.05.2016

1- GİRİŞ

Devletlerin kamusal ihtiyaçları karşılamak için gelir kaynaklarına ihtiyacı vardır. Gelir kaynakları içindeki en önemli yeri ise vergiler almaktadır. Kamu gelirleri içinde vergilerin payı %70 gibi bir oranı aşmaktadır. Bu vergiler içindeki dolaysız vergi oranı ne kadar yüksek ise vergilemede adalet ve ödeme gücü ilkesi o kadar gelişmiştir. Dolaysız vergiler gelir üstünden alınırken, dolaylı vergiler harcamalar üstünden alınır. Türk Vergi Sistemi içerisinde gelir üzerinden alınan vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı harcamalar üstünden alınan vergilerden daha düşüktür. Ayrıca gelir üstünden alınan vergilerin büyük bir kısmı ücret gelirlerinden oluşmaktadır. Konumuz itibarıyla, kazançları ücret geliri sayılan sporcular, Türk Vergi Sistemi açısından ve ülke karşılaştırmalarıyla incelenmiştir. Bu kapsamda, sporcu gelirlerinin niteliği ve vergilendirilmesinde uygulanan yöntemler açıklanacak olup, bazı ülke örneklerine yer verilerek karşılaştırmalar yapılacak, eleştiri ve önerilerde bulunulacaktır.

2- TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE GELİR VERGİSİ ve ÜCRET

Gelir kavramı dar ve geniş anlamda olmak üzere iki farklı şekilde anlaşılmaktadır. Dar anlamda gelir (kaynak kuramı); sürekli gelir yaratan belli bir kaynaktan elde edilen kazanç ve iratların safi tutarı iken,¹ geniş anlamda gelir (safi artış teorisi); kişinin belli bir dönemin sonundaki servet değerinde, aynı dönemin başındaki servet değerine oranla meydana gelen net artışı ifade eder.² Buna göre, bir kaynaktan devamlı ve düzenli bir gelir sağlanması şart değildir ve servette bir artış meydana getiren her türlü kazanç ve irat vergilendirilebilir gelirdir.³

GVK'nın 2. maddesi, gelir vergisine konu olan kazanç ve iratları şu şekilde sıralamıştır:

- Ticari kazançlar,
- Zirai kazançlar,
- Ücretler,
- Serbest meslek kazançları,
- Gayrimenkul sermaye iratları,
- Menkul sermaye iratları,
- Diğer kazanç ve iratlar.

Bu maddede emek gelirleri “ücret”, emekle sermayenin müşterek geliri “kazanç”, sadece sermaye geliri ise “irat” olarak adlandırılmıştır. Bununla birlikte, ticari ve zirai kazançların “teşebbüs geliri”, ücretlerin ve serbest meslek kazançlarının “emek geliri”, menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarının “servet geliri” ve son olarak da diğer kazanç ve iratların “nevi şahsına münhasır” bir gelir türü olduğu söylenebilir.⁴ Sadece emek faktörünün üretime fikren veya bedenen katılması ile elde edilen gelirler olan ücretler, ödeme gücü ve vergilendirme tekniği açısından diğer gelir unsurlarından farklı yapıda olup, ücretlerle ilgili hukuki düzenlemeler Borçlar Kanunu'nda ve Gelir Vergisi Kanunu'nda yer almaktadır.⁵

¹ Abdurrahman Akdoğan, Kamu Maliyesi, Gazi Kitabevi, Ankara, 2011, s.258; Nurettin BİLİCİ ve Adem BİLİCİ, a.g.e., s.177.

² H.Hüseyin Bayraklı, Osman Pehlivan, Vergi Hukuku (İlkeler ve Türk Vergi Sistemi), Yıldızlar Matbaacılık, İstanbul, 1995, s.230.

³ Halil Nadaroğlu, Kamu Maliyesi Teorisi, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2000, s.341-342.

⁴ Nurettin Bilici, Vergi Hukuku (Genel Hükümler ve Türk Vergi Sistemi), 26. Bası, Seçkin Kitabevi, Ankara, 2011, s.144.

⁵ Ramazan Armağan, Gelir Vergisi'nde Ücret Gelirlerinin Vergilendirilmesi ve Sosyo-Ekonomik Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme, Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF Dergisi, Cilt:11, Sayı:2, 2006, s.324-325.

3- SPORCULARIN ELDE ETTİĞİ GELİRİN VERGİLENDİRİLMESİ

Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar (hizmet karşılığının mal olarak verilmesi) ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen (konut, araç sağlanması vb.) menfaatlerdir. Gerçek kişilerin bir takvim yılı içinde elde etmiş oldukları ücret gelirleri gelir vergisine tabidir. Ücret, bedensel ya da zihinsel bir emek karşılığında işverenden elde edilen hâsılayı ifade eder. Bu hasıla para şeklinde olabileceği gibi aynı veya para ile temsil edilebilen menfaat şeklinde de olabilir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık ilişkisi niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması ücretin niteliğini değiştirmez.

Ücret Olarak Vergilendirilecek Diğer Ödemeler Ücretin unsurlarının var olup olmadığına bakılmaksızın aşağıda yazılı ödemeler de ücret sayılmaktadır.

- Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20. maddesinde belirtilen sandıklar tarafından ödenen ve en yüksek Devlet memuruna yapılan en yüksek ödeme tutarını aşan emekli, malûliyet, dul ve yetim aylıkları.
- Daha önce yapılmış veya gelecekte yapılacak hizmetler karşılığında verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler.
- TBMM, İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi üyeleri ile özel kanunlarına veya idari kararlara göre kurulan daimi veya geçici bütün komisyonların üyelerine ve yukarıda sayılanlara benzer diğer kişilere bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler.
- Yönetim ve Denetim Kurulları başkanı ve üyeleriyle, tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler.
- Bilirkişilere, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler.
- Sporculara transfer ücreti veya sair adlarla yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler.⁶

Anlaşılabacağı üzere sporculara yapılan transfer ücreti, aylık ödeme ücreti, primler, haksız fesih tazminatı vb ödemelerin tümü ücret sayılmaktadır. 5766 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 72. maddeyle sporcu ücretlerinin vergilendirilmesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir. “31.12.2017 tarihine kadar sporculara yapılan ücret ve ücret sayılan ödemelerden aşağıdaki oranlarda gelir vergisi tevkifatı yapılır.”

- a) Lig usulüne tabi spor dallarında;
 - 1) En üst ligdekiler için %15,
 - 2) En üst altı ligdekiler için %10,
 - 3) Diğer liglerdeki için %5,
- b) Lig usulüne tabi olmayan spor dallarındaki sporculara yapılan ödemeler ile milli sporculara uluslararası müsabakalara katılmaları karşılığında yapılan ödemelerden %5.

Bu ödemeler üzerinden 94. madde kapsamında ayrıca tevkifat yapılmaz. Bu gelirler için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler dolayısıyla beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyanname

⁶ Gelirler İdaresi Başkanlığı, Ücret Kazançları Vergi Rehberi, Mart, 2015, s.5

meye dahil edilmez. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan ücret ve ücret sayılan ödemelerin vergilendirilmesinde 31.12.2007 tarihinden yürürlükte olan hükümler uygulanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Görüldüğü üzere, mevcut düzenleme vergilendirme konusunda sporcunun performans gösterdiği ligi esas almıştır. Bu anlamda profesyonel ve amatör sporcu ayrımı yapılmıştır. Futbolcular özelinde konuya yaklaşırsak, Türkiye Futbol Federasyonu'nun çıkardığı "Profesyonel Futbolcuların Statüsü ve Transferlerinin Talimatı"nın 3. maddesi profesyonel futbolcuyu "Bir kulüple yazılı sözleşme yapmış olan ve kendisine futbol faaliyetleri kapsamında yaptığı harcamalardan daha fazla miktarda ödeme yapılan futbolcudur." şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla, talimat profesyonelliği kulüpten futbol harcamalarından fazla ücret alma ve yazılı bir sözleşme bulunma şartına bağlamıştır. Bununla birlikte PFTT 4. maddesi amatör futbolcuyu, 3. maddede belirtilen tanımın dışında kalan tüm futbolcular olarak kabul etmiş ve futbolcunun bir maç ile ilgili gerçekleşen ulaşım, konaklama, malzeme, sigorta, beslenme ve antrenman giderlerinin karşılanmasının amatör statüsünü bozmayacağını belirtmiştir.

3.1- Yabancı Sporcuların Vergilendirilmesi

Yabancı sporcular için GVK'da yer alan mükellefiyet müessesesi devreye girecek, dar/tam mükellefiyet kapsamında değerlendirilecektir. GVK'nın 3. maddesinde; Türkiye'de yerleşmiş olanlar ve resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları tam mükelleftir. Tam mükellef gerçek kişiler, Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazançlarla iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler. GVK'nın dar mükellefiyetle ilgili 6. maddesi, Türkiye'de yerleşmiş olmayan gerçek kişilerin sadece Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirileceği hükmündedir. Dar mükellefiyette ücretliler bakımından kazancı Türkiye'de elde edilmiş olması, hizmetin Türkiye'de ifa edilmiş veya edilmekte olması veya Türkiye'de değerlendirilmesi şartına bağlanmıştır. Buna göre bir değerlendirme yapıldığında, yabancı uyruklu bir sporcunun vergilendirilmesinde, tam mükellefiyeti belirleyen GVK'nın 3, 4, 5. maddelerindeki özellikleri sağlayıp sağlamadıklarına bakılmalıdır. Yabancı bir sporcu bir takvim yılı içinde 6 aydan fazla Türkiye'de bulunuyor ise elde ettikleri gelirler açısından, tam mükellef olurlar. GVK'da sayılan tam mükellefiyet özelliklerini taşımayan yabancı uyruklu sporcular ise spor faaliyetinden ötürü Türkiye'de gelir elde etmeleri halinde dar mükellef olurlar ve yalnızca Türkiye'de elde ettikleri gelirleri kapsamında vergilendirilirler. Bununla birlikte, bahsedildiği üzere uyruğunda bulunduğu ülke ile Türkiye arasında çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması varsa, bu anlaşma düzenlemeleri vergilendirmede belirleyici olacaktır.⁷

3.2- Sporcuların Elde Ettiği Gelirin Değerlendirilmesi

Açıklandığı üzere sporcuların elde ettiği gelir ücret sayılmaktadır. Ancak sporcuların elde ettiği ücret geliri diğer ücret gelirleri aksine sabit oranlı tarifyeye tabi tutulmaktadır.⁸

Gelir vergisi tarifesine bakıldığında belli bir noktadan sonra düz oranlı bir tarifyeye dönüştüğü görülmektedir. Bu noktadan sonra vergi tarifesinde en yüksek matrahın üzerindeki gelirlere aynı oran

⁷ Ayşe Nil Tosun, Uluslararası Performans Gösteren Sanatçı ve Sporcularda Aşırı Vergi Yükü Sorunu, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı:218, Kasım, 2006.

⁸ Ersan Öz, Fatih Akçay, Futbolcular Özelinde Sporcuların Vergilendirilmesi, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı:300, ss.35-54.

uygulanmakta, bir kişi ne kadar gelir elde ederse etsin tek vergi oranı uygulanacağından vergi tarifesinin artan oranlılık özelliği kaybolmaktadır. Bu noktadan sonra vergi tarifesinin artan oranlı yapısı kaybolduğu için bu durum vergi adaletini olumsuz yönde etkilemektedir.

Tablo 1: Türkiye 2013 Yılı Gelir Vergisi Tarifesi

15%	10.700 TL'ye kadar
20%	10.700 TL'den 26.000TL'ye kadar
27%	26.000 TL'den 60.000TL'ye kadar
	60.000 TL'den fazlası için (Ücret gelirlerinde 94.000 TL'ye kadar %27, 94.000
35%	TL'den fazlası için %35 oran uygulanacak olup, ücret gelirleri lehine düzenleme yapılmıştır).

Sporcularda ise lig usulüne tabi en yüksek ligdeki sporcu ücretleri %15 tevkifata tabiidir. Bu durumu 2 farklı ücret geliri elde eden kişiyi örnekleyerek açıklamak durumu daha anlaşılır kılacaktır.

Örnek:

(A), B şirketinin çalışanı olarak yıllık 400.000 TL ücret elde etmektedir. Ödemesi gereken yıllık vergi ise 128.890TL' dir

B kişisi (BJK Futbolcusu) yıllık 600.000 TL ücret elde etmektedir. Ödenmesi gereken yıllık vergi 90.000TL'dir.

Örnekte de anlaşılacağı üzere A'nın aldığı ücret B'den az olmasına rağmen B'den daha fazla vergi ödemektedir. Bu konudan anlaşılacağı üzere devletin vazgeçtiği gelir de büyük miktarlara tekabül etmektedir. Sporcuların gelirinin, %15 oranında vergi tevkifatı yerine %25'e kadar bir oran üzerinden tevkifata tabi tutulduğunu varsayarsak eğer, sonuç yine futbolcular lehine olacak fakat aradaki fark büyük ölçüde kapanacaktır. Diğer ülke uygulamalarına bakıldığında ya futbolcuların geliri diğer ücret gelirleri gibi artan oranlı tarifeyle tabi ya da uygulanan tevkifat oranı ülkemizde uygulananın oldukça üstündedir. Bu durumda, Türkiye'nin futbolcular için bir vergi cenneti olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

4- ÜLKE ÖRNEKLERİ

Bu bölüme kadar, ülkemizde sporcuların vergilendirilmesi futbolcular özelinde, yasal mevzuat çerçevesinde incelenmiştir. Bir karşılaştırma yapabilmek adına, Avrupa'nın en büyük ligleri olan İngiltere ve İspanya'da futbolculara uygulanan vergi rejimi bu kısımda incelenecektir.

4.1- İngiltere

Bir takvim yılı içerisinde İngiltere'de 183 günden fazla kalan veya ardışık 4 yıl boyunca her yıl 91 gün İngiltere'yi ziyaret edenler tam mükellef kabul edilmişlerdir.⁹ İngiltere Vergi Sistemi'nde tevkifat yöntemiyle vergilendirme de sıklıkla uygulanmaktadır. Ücretliler de bu şekilde vergilendirilmektedir. İşverenler ödemeler sırasında gelir vergisi kesintisi yapmaktadırlar. Mükellefler beyanname vermekte ve kendilerinden yıl içinde yapılan vergi kesintilerini hesapladıkları vergilerinden mahsup etmektedirler.¹⁰

⁹ http://www.worldwide-tax.com/uk/uk_taxes_rates.asp, Erişim:04/11/2015.

¹⁰ Özgür Biyan, ve Güneş Yılmaz, Ücretlerin Vergilendirilmesine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Öneri: Beyanname Yükümlülüğü, Maliye Dergisi, Sayı:162, Ocak-Haziran, 2012, s.203.

Tablo 2: İngiltere 2013 Yılı Gelir Vergisi Tarifesi İngiltere

%10-Başlangıç oranı	2.790 £'a kadar (279 £)
%20-Temel oran	32.010 £'a kadar (6.402£)
%40-Daha yüksek oran	32.011 £ -150.000 £ (47.196 £)
%50-Ek oran	N/A
%45-6 Nisan'dan sonra	150.000 £'dan fazlası için

%10 oranındaki başlangıç 2008-2009 yılından bu tarafa sadece tasarruf gelirleri için uygulanmaktadır. Mükelleflerin tasarruf geliri yoksa oran %10 değil %20 olarak uygulanmaktadır.

Tablo 2'den görüleceği üzere 150 bin £'a kadar ödenecek vergi (6.402+47.196) 53.598 £'dur. Yıllık gelirin 2.000.000 £ olduğu varsayımıyla ödenecek toplam vergi;

$$2.000.000 - 150.000 \text{ £} = 1.850.000 \text{ £}$$

$$1.850.000 \text{ £} \times \%45 = 1.543.500 \text{ £}$$

$$\text{Toplam Vergi} = 832.500 \text{ £} + 53.598 \text{ £} = 886.098 \text{ £}$$

Görüldüğü üzere, Türkiye'de 6 milyon TL kazanan bir profesyonel futbolcunun ödeyeceği verginin üç katından fazla vergi borcu ortaya çıkmaktadır.

4.2- İspanya

İspanya'da 2005 yılında, özel bir vergi düzeni olan Beckham Yasası (The Beckham Law⁵⁹) yürürlüğe girmiştir. Bu özel düzenleme ile ülkeye gelen yabancı çalışanlar (workers) için (sadece futbolcular değil), 01/01/2004 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere %24 sabit oranlı vergilemeye tabi olmuşlardır.¹¹ Fakat, İspanya'da uygulanan bu sistem 2010 yılında terkedilmiş ve İngiltere'nin İspanya ile eşit koşullarda rekabet etmelerini sağlayacak yeni sistem uygulanmaya başlanmıştır.¹²

Catalunya Üniversitesinde ekonomi profesörü Jose Maria Gay'ın The Sun gazetesine verdiği röportajda, artık yabancı futbolcuların daha pahalı olacağını söylemiş ve bu alanda en düşük vergi alan ülkelerden biri iken şimdi en çok vergi alan ülkelere biri olacaklarından dolayı, Beckham Yasasının kalkmasını kötü bir şaka olarak ifade etmiştir.¹³

01/01/2012 tarihinden geçerli olmak üzere, İspanya'da %24 ve %45 arasında olan artan oranlı vergi tarifesinde %0,75-%7 oranında artış olmuştur. Ek olarak getirilen %0,75 vergi oranı 17,707 €'a kadar olan gelirlere uygulanacak olup, ek getirilen %7 vergi oranı, 300,000 €'u aşan gelirlere uygulanacaktır. Böylelikle, gelir vergisi tarifesinin en alt diliminde oran %24'ten %24,75'e; en üst dilimindeki vergi oranı %45'ten %52'ye çıkmıştır.¹⁴

¹¹ Henrik Kleven, Camille Landais, Emmanuel Saez (a), Taxation and International Migration of Superstars: Evidence from the European Football Market, NBER Working Paper No. 16545, November, 2010, s.17

¹² <http://www.dailymail.co.uk/sport/football/article-2084066/Spains-56-cent-tax-football-earners.html>, Erişim: 02/12/2015.

¹³ <http://www.dailymail.co.uk/sport/football/article-2084066/Spains-56-cent-tax-football-earners.html>, Erişim: 02/12/2015.

¹⁴ http://www.worldwide-tax.com/spain/spain_tax_news.asp, Erişim Tarihi: 05 Aralık 2015.

Tablo 3: İspanya 2013 Yılı Gelir Vergisi Tarifesi İspanya

24,75%	17.707 €'a kadar (4.328,4825 €)
30%	17.708 € - 33.007 € (4.590 €)
40%	33.008 € - 53.407 € (8.160 €)
47%	53.408 € - 120.000 € (31.298,71 €)
49%	120.001 € - 175.000 € (26.950 €)
51%	175.001 € - 300.000 € (63.750 €)
52%	300.001 €'dan fazlası için

Vergi oranları İspanya'nın merkezi ve yerel vergilerini de kapsamaktadır. 2012 itibariyle İspanya özerk bölgesinde en üst marjinal gelir vergisi oranı %56'dır.

Tablo 4'den görülmektedir ki 300.000 €'a kadar ödenecek vergi 139.077,193 €'dur. Yıllık gelirin 3.000.000 € olduğu varsayımıyla ödenecek toplam vergi;

$$3.000.000 - 300.000 = 2.700.000 \text{ €}$$

$$2.700.000 \times \%52 = 1.404.000 \text{ €}$$

$$\text{Toplam Vergi} = 1.404.000 + 139.077,193 = 1.543.077,193 \text{ €}$$

Görüldüğü üzere, Türkiye'de 9 milyon TL kazanan bir profesyonel futbolcunun ödeyeceği verginin yaklaşık üç buçuk katına yakın vergi borcu ortaya çıkmaktadır.

4.3- Ülke Karşılaştırmaları

Avrupanın en büyük 2 ligi olması itibariyle İngiltere ve İspanya'da futbolcuların vergilendirme rejimi yukarıda belirtilmiştir.

Öncelikle belirtilmesi gereken diğer ülkelerle karşılaştırma yapılması açısından, aynı yöntem kullanılmış ve oldukça basit bir şekilde hesaplama yapılmıştır. Gelirin aylık olarak tevkifata tabi olması durumunda elbette sonuç farklı çıkacaktır. Buradaki amaç, futbolcuların sadece %15 stopaja tabi tutulduğu ülkemizde, devletin vergi kaybını ortaya koyması bakımından bir karşılaştırma yapmaktır. Görülmektedir ki, devletin burada vazgeçtiği kamu geliri, olması gerekenin yarısından fazladır. Diğer ülkelerde hesaplanan vergi borcu rakamları ile karşılaştırıldığında da ortaya çıkan sonuç, devletin spor ve sporcuyu teşvik etme amacından uzaklaştığı ve ülkemizin profesyonel futbolcular için adeta bir vergi cenneti haline geldiğidir.

Avrupa Birliği örneğinde olduğu gibi, göç bariyerlerinin düşük olduğu ve ülkeler arasındaki vergi oranlarında önemli farklılıklar olduğu durumlarda, vergi; yeteneği uluslararası hareketliliğini teşvik eden tartışmalı bir kamu politikası konusu olmaktadır.¹⁵ Profesyonel futbol, küçük fakat kolayca görülür yüksek vasıflı işgücü piyasası olarak Avrupa nüfusunun büyük bir kısmı tarafından yakından takip edilmektedir.¹⁶

Yüksek ücretli çalışanlar üzerindeki yüksek vergi oranları bu çalışanların yüksek gelirli için vergi yükünün düşük olduğu ülkelere gitmelerini teşvik edebilir. Bu durum hükümetlerin zararlı vergi rekabeti yaratacak olan artan oranlı vergileme ile vergileri yükseltmesini sınırlandırabilir.¹⁷

¹⁵ Henrik Kleven, Camille Landais ve Emmanuel Saez (b), Taxation and International Migration of Top Earners: Evidence from the Foreigner Tax Scheme in Denmark, 2011, s.1

¹⁶ Henrik Kleven, Camille Landais ve Emmanuel Saez (a), a.g.m., s.2.

¹⁷ Henrik Kleven, Camille Landais ve Emmanuel Saez (b), a.g.m., s.1.

5- SONUÇ

İktisadi bir unsur olarak düşündüğümüzde spor çok geniş bir endüstridir. Bu kadar yaygın takip ve yoğun katılımın olması itibarıyla, ilgili alandaki problemler daha çok dikkate alınmaktadır. Türk Vergi Sisteminde şuan uygulanan sporcuların vergilendirilme sistemi adalet ilkesine ters düşmektedir. Diğer ülkelerle karşılaştırıldığında, ortaya çıkan sonuç Türkiye'nin futbolcular açısından vergi cenneti olduğudur. Anlatmak istediğimiz temel husus büyük bir endüstri olan spor endüstrisinde uygulanan vergi sisteminin artık yetersiz kaldığıdır.

Vergi Tarifesi Önerisi

%10	0-50.000 TL
%15	50.000 TL-150.000 TL
%20	150.000 TL-500.000 TL
%30	500.000 TL-1.000.000 TL
%35	1.000.000 TL-2.000.000 TL
%40	>2.000.000 TL

Çalışmada bahsedildiği gibi, kişisel yetenekle ilgili ve sürdürülebilirliğinin zamanla sınırlı olduğu bir meslek olan futbolda, diğer mesleklere göre kısa süre ve yüksek kazancın vergilendirilmesinde, adaleti sağlamak için ücret gelirlerine uygulanan vergi oranlarından düşük ve sabit artan oranlı vergi tarifesi sağlanabilir. Böylelikle spor ve sporcunun teşviki sağlanmış olacaktır. Yukarıda önermiş olduğumuz tarife, hem düşük gelirli futbolcuları az, hem yüksek gelirli futbolcuları daha fazla vergilendirmeyi amaçlamaktadır. Dilimler fazla tutularak taban geniş tutulmaya ve adalet sağlanmaya çalışılmıştır.

Spor ve sporcunun korunması, teşvik edilmesi noktasında sağlanan mevcut vergisel avantaj, amacını fazlasıyla aşarak sporcular için ülkemizi vergi cenneti haline getirmiştir. Dolayısıyla önerimiz, vergi oranlarının en uygun seviyelerinin tespit edilerek, yukarıda da önerim üzere dilimlerle paralel yükseltilmesidir.

KAYNAKÇA

- AKDOĞAN, A. (2011); Kamu Maliyesi, Gazi Kitabevi, Ankara.
- ARMAĞAN, R. (2006); Gelir Vergisi'nde Ücret Gelirlerinin Vergilendirilmesi ve Sosyo-Ekonomik Etkileri Üzerine Bir Değerlendirme, Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF Dergisi, Cilt:11, Sayı:2, 323-347.
- BAYRAKLI, H.H., PEHLİVAN, O. (1995); Vergi Hukuku (İlkeler ve Türk Vergi Sistemi), Yıldızlar Matbaacılık, İstanbul.
- BİLİCİ, N. (2011); Vergi Hukuku (Genel Hükümler ve Türk Vergi Sistemi), 26. Bası, Seçkin Kitabevi, Ankara.
- BİYAN, Ö., YILMAZ, G. (2012); Ücretlerin Vergilendirilmesine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Öneri: Beyanname Yükümlülüğü, Maliye Dergisi, Sayı:162, Ocak-Haziran, 184-218.
- GİB (2015), Ücret Kazançları Vergi Rehberi, Mart.
- KLEVEN, H., LANDAIS, C., SAEZ, E. (2010); Taxation and International Migration of Supertars: Evidence from the European Football Market, NBER Working Paper No. 16545, November 2010.

- KLEVEN, H., LANDAIS, C., SAEZ, E. (2012); Taxation and International Migration of Supers-tars: Evidence from the European Football Market, NBER Working Paper No. 16545, November 2010, Revised May 2012.
- KLEVEN, H., LANDAIS, C., SAEZ, E., SHULTZ, E. (2011); Taxation and International Migration of Top Earners: Evidence from the Foreigner Tax Scheme in Denmark,
- NADAROĞLU, H. (2000); Kamu Maliyesi Teorisi, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul.
- ÖZ E., AKÇAY F., Futbolcular Özelinde Sporcuların Vergilendirilmesi, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı:300, ss.35-54.
- TOSUN, A. N. (2006); Uluslararası Performans Gösteren Sanatçı ve Sporcularda Aşırı Vergi Yüğü Sorunu, Vergi Sorunları Dergisi, Sayı:218, Kasım.
- WEB_1; http://www.worldwide-tax.com/spain/spain_tax_news.asp, Erişim: 05/12/2015.
- WEB_2; http://www.worldwide-tax.com/uk/uk_taxes_rates.asp, Erişim:04/11/2013.
- WEB_3; <http://www.dailymail.co.uk/sport/football/article-2084066/Spains-56-cent-tax-football-earners.html>, Erişim: 02/12/2015.